

Kapitel	Palliativ vård	Sida	1(3)
Dokumentnamn	Omhändertagande av svårt sjuka och döda vid olika religiös och etnisk bakgrund		
Giltig fr o m	2002-11-15	Ersätter	1996-05-21
Revideras	2004-11-15/Héléna Axelsson-Eriksson		
Framtaget av	Metodkommittén/Enheten för vårdhygien		
Godkänd av	Anders Hagman		

Ett utskrivet dokument är en ostyrd kopia – det giltiga originalet finns alltid på intranätet.

Omhändertagande av svårt sjuka och döda vid olika religiös och etnisk bakgrund

Judendomen

Sjukrummet:	Fritt från religiösa symboler
Medicinsk behandling:	Inga förbud
Personal/patient:	-
Matregler:	Ej kött/mjölkblandning. Ej fläsk, ej skaldjur
Kroppen:	Tvagning själva, samma kön
Obduktion:	I princip nej, med vissa undantag
Transplantation:	Tillåten
Begravning:	Jordbegravning

Islam-muslimmer

Sjukrummet:	Fritt från religiösa symboler, rent, tyst
Medicinsk behandling:	Ej på fredagar, ej medicin med alkohol, renlighet
Personal/patient:	Samma kön
Matregler:	Ej fläsk och blodmat
Kroppen:	Tvagning, olja, vitt tyg utan sömmar
Obduktion:	I princip nej, men undantag
Transplantation:	Nej
Begravning:	Endast jordbegravning så snart som möjligt.

Se även PM för personal angående rutiner vid muslimers död, nästa sida.

Kapitel	Palliativ vård	Sida	2(3)
Dokumentnamn	Omhändertagande av svårt sjuka och döda vid olika religiös och etnisk bakgrund		
Godkänd av	Anders Hagman		

Ett utskrivet dokument är en ostyrd kopia – det giltiga originalet finns alltid på intranätet.

PM ang rutiner vid muslimers död

Vårdpersonalen på avdelningen bör iakttaga följande:

- * En svårt sjuk patient av muslimsk bekännelse skall tillfrågas om hon/han önskar träffa IMAM (motsvarande präst). Om så är fallet kan man ta kontakt med muslimska föreningen via anhöriga eller Sjukhuskyrkan.
- * Läkare måste skriva dödsintyg snarast eftersom begravning bör ske inom 48 timmar.
- * Inga åtgärder skall vidtas med den döda kroppen.
- * Den döde transporteras till kylrum i likhet med de rutiner som gäller för alla andra avlidna.
- * Den lokala muslimska församlingen ombesörjer tvagning och iordningställande av kroppen enligt särskild ritual. Detta sker i bårhusets svepningsrum vid patologen.

Detta PM upprättats av Sjukhuskyrkan vid Kärnsjukhuset i samråd med Skövde Muslimska Kulturförening.

Hinduism

Sjukrummet:	Rökelse, blommor, bild av Shiva
Medicinsk behandling:	Klar i tanken inför döden
Personal/patient:	Kvinna-kvinna
Matregler:	Ej nötkött, fisk, ägg, svamp, vegetarianer
Kroppen:	Tvagning av personal. Anhöriga klär
Obduktion:	Nej, utom vid suicid
Transplantation:	Nej, utom vid suicid
Begravning:	Alltid kremation inom 24 timmar.

Kapitel	Palliativ vård	Sida	3(3)
Dokumentnamn	Omhändertagande av svårt sjuka och döda vid olika religiös och etnisk bakgrund		
Godkänd av	Anders Hagman		

Ett utskrivet dokument är en ostyrd kopia – det giltiga originalet finns alltid på intranätet.

Jehovas vittnen

Sjukrummet:	Fritt från symboler, ej kors
Medicinsk behandling:	Ej beroendeframkallande läkemedel. Ej blodtransfusioner
Personal/patient:	-
Matregler:	Ej blodmat
Kroppen:	Kroppen – gåva från Gud
Obduktion:	Inget principiellt motstånd
Transplantation:	Inget principiellt motstånd
Begravning:	Kremation eller jordbegravning.

Zigenare

Sjukrummet:	Ej blommor före död. Bild av Kristus eller Maria
Medicinsk behandling:	-
Personal/patient:	-
Matregler:	-
Kroppen:	Likvaka 1 – 3 dygn, tvagning och svepning själva
Obduktion:	Helst inte
Transplantation:	Helst inte
Begravning:	Endast jordbegravning.